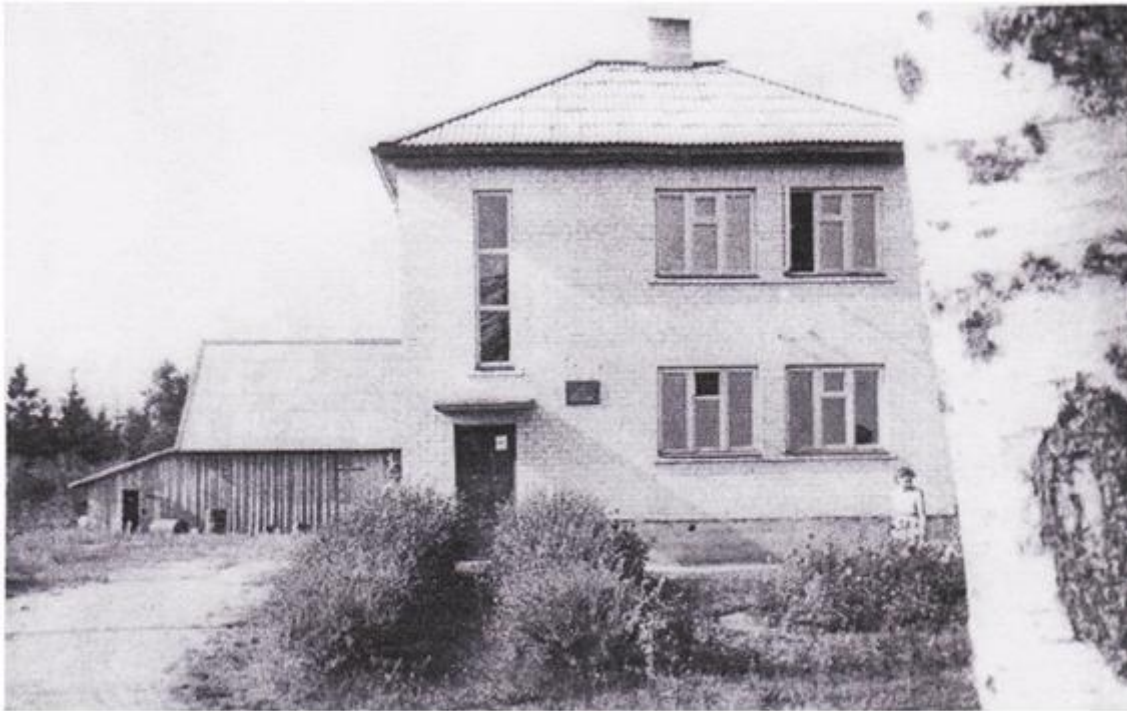

MOSTAIČIŲ GIRININKIJA

Paruošta pagal metraštininko Prano Radiko medžiagą

Mostaičių girininkijos kontora 1968 m.

Įkurta 1958-06-01. Priklausė Telšių miškų ūkiui, 1959-01-01 – 2000-02-29 - Plungės miškų ūkiui, urėdijai, nuo 2000-03-01 - iki šiol priklauso Telšių miškų urėdijai.

Iki 1920 m. girininkijos miškai priklausė kunigaikščiui Oginskiui ir ūkininkams. Žemės reformos metu didikų miškai buvo nacionalizuoti. Kulių apylinkių miškams valdyti įkurtos net trys girininkijos: Kulių, Mižuikių ir Šimulių. Didžiąją dalį įkurtos Mostaičių girininkijos miškų valdė Kulių ir Mižuikių girininkijos.

Įkūrus Mostaičių girininkiją, jos raštinė buvo Kuliuose, privačiame name.

1963m. Kumžaičių kaime, pamiškėje prie kelio Kuliai - Didieji Mostaičiai, netoli Kulių buvo pastatytas dviaukštis mūrinis namas su ūkiniu pastatu. Pirmame aukšte buvo girininkijos raštinė ir vieno kambario butas, antrame aukšte - dviejų kambarių butas girininkui. 2005 m. girininkijos raštinė perkelta į Kulių girininkijos pastatą, kuriame dabar yra dviejų girininkijų - Kulių ir Mostaičių - raštinės.

Buvę Mostaičių girininkijos pastatai privatizuoti.

Girininkijos miškai suskirstyti į keturias eiguvas: Daugėlių, Jurkiškių, Mižuikių ir Peklinės. 1959-04-23 įsteigtas 603 ha Mostaičių pagalbinis žemės ūkis, kuris 1973-01-31 buvo perduotas Mostaičių girininkijai.

Girininkijos pietine riba tekėjo Zvelsos upė. Jos ištakos - Pauškių tyras, o aukštupio dešinieji intakai pradžia ėmė iš Mostaičių girininkijos didžiojo tyro (apie 150 ha ploto). Upėje veisėsi plačiažnypliai vėžiai, lydekos ir karosai. Lankose augo vikšriai, vingiorykštės, valerijonai ir kiti pelkiniai augalai, kalvelėse - briedgaurės.

Iš didžiosios Mostaičių girininkijos aukštapelkės šiaurinėje dalyje pradžia ėmė Alantas, pietinėje - Molupis, vakarinėje - Trumpė.

Girininkijos teritorijoje buvo trys didelės aukštapelkės, jose uogas nokino mėlynės, vaivorai, spanguolės, tekšės, vietinių žmonių vištkojais vadinamos, veisėsi daugybė įvairiausių atspalvių angių (gyvačių), augo šimtamečių pušaičių kuokštai, tarp jų pataisai, aikštelėse matėsi saulašarės. Tiesiant iš Šiaulių į Klaipėdą dujotiekį, jo trasa ėjo per didįjį tyrą, ten buvo paskendęs traktorius, tempęs dujotiekio vamzdžius. Per girininkiją tekėjo daugybė bevardžių upelių. 1970 metais Žvelsos aukštupys jau buvo paverstas kanalu, o Pietvakarinėje girininkijos dalyje buvo kertamos trasos melioracijos grioviams Molupio baseine - iš viso 22 km. Vėliau buvo iškastas Alantas, Trumpė. Buvo padarytas projektas nusausti didžiąją Mostaičių aukštapelkę. 1974 m. vyko LTSR Miškų Ūkio ir Miško

Pramonės Ministerijoje melioracijos projektų svarstymas. Mostaičių girininkijos aukštapelkės nusausinimui kategoriškai prieštaravo Gamtos apsaugos komiteto darbuotojas. Tada projektas nebuvo patvirtintas, bet vėliau aplink aukštapelkę grioviai buvo kasami -matyt GAK nebeapgynė Mostaičių aukštapelkių. Dabar visa girininkijos teritorija išvagota kanalais, nutiesti keliai - miško išskirtimui ir išvežimui sąlygos geros. Be to, nemažai miškų yra privatizuota, o jie kertami be gailesčio.

Girininkijoje dirbo Didžiųjų Mostaičių ir Mižuikių kaimų žmonės. 1959 m. miškotvarka nustatė metinę visų kirtimų normą 4,5 tūkst. ktm likvidinės medienos. Maždaug tiek medienos girininkijoje paruošdavo kasmet iki Plungės miškų urėdijos panaikinimo. Žinoma, būdavo ir išimčių. Vien 1967 m. audra buvo išvertusi dešimtmečio biržę. Jos padarinių likvidavimas užsitęsė ketvertą metų. 1970 m. gruodyje vien padarinės apgedusios medienos miškuose gulėjo virš dviejų tūkstančių ktm. Šis kiekis medienos buvo realizuotas per metus laiko.

Panaikinus Mostaičių pagalbinį žemės ūkį (iniciatyvai pritarė ir sumanymą įvykdė šviesios atminties ministro pavaduotojas Jurgis Gečys), girininkijoje ūkininkauti buvo lengviau, tačiau buvusiose arklidėse įkūrus medienos perdirbimo cechą, girininkijoje pradėjo trūkti darbininkų, nes dauguma vyrų nuėjo dirbti į lentpjūvę, kur darbo sąlygos buvo žymiai geresnės nei miške. Į cechą išėjo dirbti gaterininku ir traktorininkas Jurgis Žilius: ten bedirbdamas susirgo nepagydoma liga ir mirė. Tai buvo nuostabus žmogus, drausmingas, sumanus, kruopštus darbininkas, pavyzdingas šeimos tėvas. Į pensiją išėjo senieji darbininkai Stasys Rusteika, Benediktas Stonkus, Pranas Grigalauškas, o Juozas Grigalauškas patraukė į cechą. Girininkui buvo žymiai sunkiau vykdyti girininkijoje numatytus darbus. Sugriuvus kolūkiams darbo jėgos miške atsirado daugiau, tačiau jaunimas nenorėjo sunkiai dirbti. Panaikinus Plungės miškų urėdiją, buvo pradėta mažinti darbuotojus girininkijose. Dabartiniu metu visai nebėra eigulių, girininkijoje dirba trys žmonės, nes daugelis darbų (biržių režimas, medienos kirtimas, sodmenų išauginimas, miško sodinimas ir kiti) yra atliekami centralizuotai.

GIRININKAI

Eil. Nr.	Girininko vardas, pavardė	Tarnybos laikas
1.	Kazys Draugelis	1958-06-01 – 1970-11-30
2.	Pranas Radikas	1970-12-01 – 1977-05-02
3.	Algirdas Jurevičius	1977-05-03 – 1978-10-31
4.	Ramutis Vladas Skudra	1978-11-01 – 1984-03
5.	Ričardas Akulevičius	1984-03 – 1987-03-31
6.	Vilmantas Šakalys	1987-04-01 – 1988-08-30
7.	Petras Budvytis	1988-09-01 – iki šiol